

שיחת השבוע

יש חדש

עלייה לקבר רחל

בשבוע שעבר דנה הכנסת דיון מיוחד בוועדה משותפת לוועדה לפניית הציבור ולוועדת הכלכלה לענייני תחבורה להיערכות מחודשת לקראת העלייה ההמונית לקבר רחל אימנו ביום ההילולא שלה, יום שלישי הקרוב, י"א במרחשוון. בוועדה נמסר כי בשנה שעברה עלו לקבר ביממה הזאת כמאה ועשרים אלף איש. נציגי זרועות הביטחון הבטיחו להיערך כהלכה לעלייה המונית זו. נציגי אגד שמעו את הביקורת על קריסת מערך ההסעות בשנה שעברה, והתחייבו להפיק את הלקחים ולתת פתרונות הולמים. אגד יעמיד מערך אוטובוסים שוטף מבנייני האומה לקבר רחל ובחזרה.

הופיע: דפי שופר

הופיעה המהדורה החדשה של מדריך **דפי שופר**, לכשרות, נופש וצרכנות דתית. במדריך 320 עמודי מידע על בתיכנסת, בתיספר, ישיבות, תשמישיקדושה, ציוד לבתיכנסת ולמוסדות ועוד. טל' 03-9678555.

הבעש"ט לפעוטות

הסופרת והמאירת **שרית בניסטי** מגישה את ה**בעל-שם-טוב** - ספר לפעוטות ובו סיפורים חסידיים על הבעש"ט. הספר כתוב בחרוזים ומאוייר באיורים מושקלים. טל' 050-7846770.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
5:31	6:05	6:20	5:40
6:31	7:05	7:12	6:36

הכנה לבר-מצווה **עושים בבית חב"ד**
***3770** מוקד חב"ד

כתובת המערכת: ת"ת 14 כפר-חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 973-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

השאלות שהובילו אל האמונה

הכרה בקיומו של בורא עולם אינה חייבת להיות עניין של אמונה בלבד. גם חשיבה הגיונית בריאה מוליכה אל המסקנה הבלתי-נמנעת

אברהם אבינו מנתץ את הפסלים. תחריט נחושת מהגדת אמסטרדם

התבונה האנושית מפצחת כביכול את רזי הבריאה, עד שכבר אין צורך בכוח על-טבעי.

אך לאחר שגל ההתמרדות דעך, התברר שדווקא המדע חושף את עומק המורכבות והתבונה האין-סופית שבכל פרט בבריאה. ככל שהמדע העמיק לרדת לסודות הבריאה, עמדנו נפעמים יותר לנוכח שלמותה הבלתי-נתפסת. הטענה שכל זה הוא פרי המקרה, תוצר של אקראיות צרופה, געשתה ילדותית ומגוחכת יותר ויותר.

מי אנחנו שנשפוט

כיום, כשאנחנו יודעים מעט על העולם המופלא המתקיים בתוך תא חי אחד - אי אפשר שלא לעמוד משתאים. הצלחנו ליצור מחשבי-על, לבנות מכונות מתוחכמות ומשוכללות, להטיס חלליות לכוכבי-לכת - אבל כל זה איננו מתקרב לרמת המורכבות והדיוק של המערכות הפועלות בתוך תא אחד. לנו לא נותר אלא לעמוד פעורי-פה מול התבונה האלוקית הבלתי-נתפסת שמאחורי הבריאה.

לעיתים אנחנו מתקשים להבין את דרכי הבורא. יש השואלים שאלות על הנהגתו. אבל כל מי שחושב ולו מעט על מהותו של אותו 'כוח עליון' שיכול ליצור עולם עצום ומופלא כזה - מבין מיד שאין לבני-אנוש שום יכולת לשפוט את דרכיו ולרדת לרזי מהלכיו. וכלשון הנביא: "כי לא מחשבותי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכיי".

מקובל לחשוב שהכרה בבורא עולם היא עניין של אמונה ולא שכל והיגיון. הדבר נתפס כעניין של תחושה ובחירה אישית - מי שרוצה מאמין ומי שאינו רוצה אינו מאמין. אין זה דבר שאפשר להוכיח אותו בכלים רציונליים, אלא זו אמונה פנימית.

האמת היא שאמונה והיגיון הם שני דברים נבדלים. יש באדם כוח של אמונה ויש לו כוחות של שכל וחשיבה הגיונית. כוח האמונה אף נטוע ברבדים עמוקים ביותר של הנפש, ולכן אדם יכול להאמין בדברים שלמעלה מכל שכל והיגיון, כי כאמור, האמונה וההיגיון פועלים במישורים נבדלים.

ועם זה, הכרה בקיומו של בורא עולם אינה חייבת להיות עניין של אמונה בלבד. גם חשיבה הגיונית בריאה מוליכה אל המסקנה הבלתי-נמנעת - יש בורא לעולם. כבר אמר מי שאמר: אינני זקוק לאמונה בקיומו של בורא-עולם; אני יודע שיש בורא לעולם.

גל ההתמרדות דעך

הראשון שהגיע להכרה שכלית זו, לפני כארבעת אלפים שנה, היה אברהם אבינו. הרמב"ם מתאר את חיפושיו אחר הכוח המניע את היקום. הוא החל לשאול את השאלות עוד בהיותו ילד רך, והגיע למסקנה שחייב להיות כוח עליון אחד, שיצר את הכול ושמנהיג את הכול. בעולם של אלילות ופולחן פסלים גילה אברהם אבינו את האמונה באל אחד.

האמונה הזאת הולידה את העם היהודי, שהנחיל את האמונה באל אחד לאנושות כולה. דרך ארוכה עשתה האמונה הזאת, מניחוץ הפסלים של תרח על-ידי אברהם, דרך המאבקים של נביאי ישראל בעובדי הבעל והעשתורת, ועד הפיכתה של האמונה המונותאיסטית [=אמונה באל אחד] לנחלת האנושות כולה.

עם הפריצה הגדולה של המדע במאות האחרונות היו שסברו כי המדע יכול להחליף את האלוקים.

הטלטולים מפיצים את הריח

להתבטלות מוחלטת, עד שאין האדם מותר שום מציאות ממהותו הקודמת, עליו לצאת בשליחותו של הקב"ה, גם אם הדבר מחייב נסיעה למרחקים, טלטולים ועזיבת המקום הקיים והמופך.

בלי קשיים

זו ההוראה שעלינו ללמוד מאברהם אבינו. עלינו לקיים את "לך-לך" - לצאת בשליחותו של הקב"ה כדי להפיץ את אור התורה והמצוות, בלי לשקול שיקולי תועלת אישיים. אבל בסופו של דבר, כמו שהיה אצל אברהם, גם השכר לא יאחר לבוא.

וייתן הקב"ה שהפעילות בשליחותו תהיה מתוך שמחה וטוב לבב וללא קשיים, אף שאצל אברהם אבינו היו הדברים כרוכים בניסיונות, אבל עכשיו, מכיוון שהדורות נחלשו, ודאי יהיה הכול מתוך מנוחה ומתוך שמחה.

(תורת מנחם כרך כט, עמ' 164)

סיפור זה מלמד אותנו שכאשר עוסקים בהפצת האמונה ומתמסרים לקרב עוד ועוד ברואי עולם אל הקב"ה, בסופו של דבר גם האדם העוסק בכך יוצא נשכר.

מוסבר בתורת החסידות שאדם העוסק בצדקה "נעשים מוחו וליבו זכים אלף פעמים ככה". נמצא שעלידי פעילותו בצדקה גשמית או רוחנית מזדככים מוחו וליבו, עד שהוא מצליח ללמוד בשעה אחת מה שאורך במצב רגיל אלף שעות.

התבטלות מוחלטת

אך כדי שפעילות זו תצליח יש לקיים את הציווי 'לך-לך' על-פי הפירוש הפנימי: "לך" לך "מארצך" - התנתק מהרצונות האישיים שלך; "וממולדתך" - צא מההרגלים הטבעיים; "ומבית אביך" - מההשפעות הטבעיות שספגת בבית אביך. משמעות הדבר - התבטלות מוחלטת אל הקב"ה עד שהאדם נהפך לדרך חלק, המוכן לקבל כל מה שיצווה הקב"ה עליו.

שני הדברים כרוכים זה בזה. כדי להגיע

פרשתנו נפתחת בציווי הראשון של הקב"ה לאברהם אבינו, היהודי הראשון: "לך-לך מארצך וממולדתך ומבית אביך". הקב"ה ציווה אותו לצאת ממקומו, להיטלטל בדרכים, לנסוע הרחק, למקום לא-נודע. לשם מה נדרש אברהם ליטול את מקל הנדודים?

אומרים חז"ל: "למה היה אברהם אבינו דומה? לצלוחית של אפופליסמון [=בושם מיוחד], מוקפת צמיד פתיל ומונחת בזוית, ולא היה ריחו נודף". אברהם דמה לצנצנת בשמים סגורה וחתומה המונחת בפניה, שהציבור אינו מודע לריחה הטוב. "כיון שהייתה מיטלטלת - היה ריחו נודף". עלידי טלטול הצנצנת, החל ריחו של הבושם לנדוף ולהתפשט.

הצלחה פי אלף

כך אמר הקב"ה לאברהם אבינו: "טלטל עצמך ממקום למקום, ושמך מתגדל בעולם". נמצא שהטלטולים האלה של אברהם, כאשר יצא ממקומו ונדד ממקום אחד למשנהו ובכל מקום האיר את אור האמונה ופרסם שיש בורא יחיד לעולם - עלידי כך "היה ריחו נודף".

אמרת השבוע

את מי מכבדים

שאלו חסידים את רבי ישראל מרוז'ין על דרכו לנהל את חצרו בפאר ובגינוני מלכות. השיב האדמו"ר: התורה מספרת על אברהם אבינו 'ואברהם כבד מאוד, במקנה, בכסף ובזהב'. לשם מה התורה מדגישה שאברהם היה משופע בממון?

"אלא", הסביר האדמו"ר, "התורה יודעת כי בני-אדם מתייחסים בכבוד ובדרך-ארץ למי שהפרוטה מצויה בכיסו, ולכן כשהיה אברהם בעל רכוש, היה יכול להפיץ את האמונה בבורא עולם".

והמשיך האדמו"ר בחיור: "נאמר בתהילים 'טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף'. יש לפרש זאת כך: טוב לשמוע תורה ממי שיש בידו גם זהב וכסף..."

פתגם חסידי

"הקב"ה ברא לאדם שתי עיניים. אחת כדי לראות בה את גדולת ה' והשנייה כדי להביט בשפלות עצמו" (רבי שמחה-בונם מפשיסחה)

ברית מילה | מאת הרב אליעזר ברוך

מן המעיין

ברית בנשר

"והיתה בריתי בבשרכם לברית עולם" (בראשית יז,ג). הברית עם הקב"ה טבועה וחתומה בגוף הגשמי עד שהיא נראית וניכרת גם לאומות העולם.

(הרבי מליובאוויטש)

קשר על-שכלי

ישמעאל נולד בדרך טבעית, ואילו יצחק נולד בדרך ניסית. ישמעאל נימול כשהיה בן שלוש עשרה, כשהגיע לבגרות שכלית, ואילו יצחק נימול כשהיה בן שמונה ימים. ללמדנו אצל ישמעאל הקשר עם הקב"ה הוא שכלי והגיוני בלבד, ואילו יצחק קשור עם הקב"ה קשר עצמי, שאינו מבוסס כלל על השכל.

(לקוטי שיחות)

מלאך הברית

בברית מילה נוהגים להעמיד כיסא של אליהו הנביא מלאך הברית. אליהו מסמל מסירות-נפש, שהרי מסר את נפשו פעמים רבות על ענייני התורה והמצוות. דבר זה מרמזים לבן הנימול, שעליו לדבוק בקב"ה עד כדי מסירות-נפש.

(רבי שמשון-רפאל הירש)

גוף תמים

"התהלך לפני ה' תמים" (בראשית יז,א). גוף שחסר בו דבר-מה באיבריו, או שלקה בבריאותו, נקרא בעל מום ואינו תמים. לכן אמר הקב"ה לאברהם שימול, ואז יהיה תמים.

(מעשי ה')

סימנים להחזרה

כשם שמחזירים אבדה בסימנים, כך עתידים ישראל לחזור אל אביהם שבשמים בזכות שני סימנים שיש בהם - אות מילה ואות תפילין.

(שם משמאל)

כאילו מלו עצמם

"ונמלתם את בשר ערלתכם" (בראשית יז,יא). עלידי שישאל ימולו אחרים, ייחשב לזכותם גם מה שמלו את עצמם בגיל שמונה ימים, אף שלא הבינו כלל את מה שעושים להם.

(פניני התורה)

גילויים נעלים

אף שאברהם היה נביא עוד קודם שנימול, הרי עלידי כריתת הערלה, שהיא מ'קליפת נגה', היה ביכולתו לזכות לגילויים נעלים יותר, שאינם יכולים להתלבש בלבושיה הגשמיים של קליפה זו.

(ספר המאמרים תש"ט)

רמזים משמים

באותו יום שישי בחודש מרחשוון תשס"ז (1955) מיהר אהרן אוחנה לצאת ראשון מבית הכנסת 'בית א"ל' בקזבלנקה, לאחר תפילת שחרית. הוא חש שדברמה מאיץ בו.

רוח סתווית ערה נשבה בחוץ וראשי הדקלים נעו אנה ואנה. פתאום הבחין אהרן בדף מתעופף עם הרוח בשביל שבו הלך. הוא נראה דף יקודש מתוך סידור או משניות וכדומה. הוא החליט לתפוס את הדף ולברר אם אכן זה דף מספר קודש.

נזהר שלא להסב את תשומת לב העוברים והשבים, החיש את צעדיו בעקבות הדף. כמעט הצליח לאחוז בו, אך הדף חמק והתעופף. עכשיו כבר ראה בבירור כי זה דף יקודש, והוא החל לרוץ בעקבות הדף, ולבסוף הצליח ותפס בו.

כשהרים את הדף הזדקרו ממנו המילים: "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך". זה היה דף מספר בראשית, בדיוק מהפרשה של אותו שבוע!

אהרן ישב על ספסל בגן ציבורי כדי לנוח מריצת הבוקר הבלתי מתוכננת. הוא החל לסדר את מחשבותיו. האם יש קשר פלאי בין הדף שמצא לבין ההתחבטויות הקשות שטרדו את מנוחתו בשנה האחרונה?

הוא נולד בעיר גולימין, המרוחקת כחמש מאות ק"מ מקזבלנקה. בהיותו בן שמונה התייתם מאביו, משה. כשגדל מעט החל לסייע בפרנסת המשפחה, ועם הזמן הקים עסק משגשג. גם בתוך הקהילה התקדם ומונה לראש קהילת המלאח בגולימין.

הוא נהג לנסוע בתחילת השבוע לקזבלנקה ולחזור לביתו לקראת השבת. הפעם נאלץ להתעכב, והחליט לשבות בקזבלנקה. בבית הכנסת שמע הבוקר מפי הרב על ההוראות שניתנו לאברהם אבינו בדבר הדרך שעליו ללכת בה. אף הוא חווה בעת האחרונה כמה סימנים, וזה האחרון הוא המשמעותי שבהם.

זו הייתה תקופת דמדומים במהפך השלטוני במרוקו. הצרפתים עמדו לעזוב לטובת עצמאותה של מרוקו. התהפוכות הדאיגו את היהודים. בימי הצרפתים זכו יהודי מרוקו ליחס נאות, והללו אף סייעו בעליית רבים מהם לארץ. עכשיו היה קשה להעריך כיצד ינהג השלטון המוסלמי.

אהרן נזכר במה שאירע בליל ב

הצעירים, שעדיין לא נישאו. והלוא גם העסק לא יתקיים בלעדיו.

בעודו שקוע במחשבותיו התיישב לצידו על הספסל אדם זר, לבוש לבוש אירופי. בלי להביט באהרן החל לדבר, כאילו לעצמו. "בונז'ור [=בוקר טוב] אהרן אוחנה", אמר. דמו של אהרן קפא לרגע. מיהו האיש ומניין הוא מכיר אותו? הוא רצה לקום וללכת, אך האיש המשיך בנימה

של ראש השנה האחרון. לאחר שהמשפחה ישבה לסעודת חג יידו פתאום השכנים הערבים אבנים גדולות אל תוך הבית. עוד אירוע ששימש בעבורו סימן לצורך לעלות לארץ ישראל.

התלבטות קשה התחוללה בליבו. העלייה לארץ היא הדבר הנכון ביותר בעבורו ובעבור משפחתו. אך כיצד יותיר לבדם את אימו ואת אחיו

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

חייבים 'רכוש גדול'

בבשורת ברית בין הבתרים הודיע הקב"ה לאברהם אבינו כי בניו עתידים להיות שרויים בגלות, ולאחר מכן יצאו ברכוש גדול: "ידוע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם, ועבדום ועינו אותם... ואחרי כן יצאו ברכוש גדול" (בראשית טו, יג-יז).

ההבטחה כי היציאה מהגלות תהיה "ברכוש גדול" היא מהותית. הגמרא (ברכות ט, א) מסבירה את מה שאמר הקב"ה למשה רבנו ביציאת מצרים (שמות יא): "דברנא באוזני העם", כי ישאלו מהמצרים כלי כסף וכלי זהב. אומרת הגמרא: "אין נא אלא לשון בקשה. אמר ליה הקב"ה למשה: בבקשה ממך, לך ואמור להם לישראל, בבקשה מכם, שאלו ממצרים כלי כסף וכלי זהב, שלא יאמר אותו צדיק (אברהם אבינו) 'ועבדום ועינו אותם' קיים בהם, 'ואחרי כן יצאו ברכוש גדול' לא קיים בהם. אמרו לו: ולואי שנצא בעצמנו. משל לאדם שהיה חבוש בבית האסורים, והיו אומרים לו בני אדם: מוציאין אותך למחר מבית האסורים ונותנים לך ממון הרבה. ואומר להם: בבקשה מכם הוציאני היום ואיני מבקש כלום". אך הקב"ה בכל זאת ביקש כי תקויים הבטחתו בדבר ה'רכוש גדול'.

ירידה לצורך עלייה

ה'רכוש גדול' הגשמי הוא שיקוף של ה'רכוש גדול' הרוחני. זו הייתה מטרת הירידה למצרים, שעליה הגלות והשעבוד יצאו משם בני ישראל ב'רכוש גדול' גשמי ורוחני. מסביר הרבי מליובאוויטש (שיחות קודש תשמ"מ עמ' 717):

"ידוע שה'ירוד ירדנו' בגלות מצרים הייתה בעבור ה'אנכי אעלך גם עלה' - שתי ירדות כנגד שתי העליות: ה'אעלך' שהייתה ביציאת מצרים, ו'גם עלה' שתתקיים בגאולה העתידה. אילו זכו, הייתה נכללת הירידה של הגלות הנוכחית כבר ב'ירוד' הראשון, בגלות מצרים, ויציאת מצרים הייתה כוללת את הגאולה האמיתית.

"הלוא גם אז זו הייתה ירידה לצורך עלייה, כפי שנראה בפועל, שעלידי הירידה בגלות מצרים הגיעו לא רק לדרגה שבה עמדו קודם הירידה, אלא לאחר הירידה נעשתה הוספה שלא הייתה קודם הירידה.

"...זה גם הביאור על הטענות, שמוותרים על ה'רכוש גדול' - והעיקר לצאת רגע אחד קודם מהגלות וללכת אל הגאולה. כך טענו יהודים וגדולי ישראל ואבות העולם כפי שהגמרא מספרת, שיהודים במצרים טענו, שמוותרים הם על 'רכוש גדול', ובלבד שיצאו כבר מהגלות.

"אף על פי כן עיכב אותם הקב"ה עוד 'הרף עין' בגלות - מכיוון שכל הכוונה של 'ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה' הייתה רק בעבור ש'ואחרי כן יצאו ברכוש גדול', ואם יגיעו לאחר הירידה רק לדרגה שעמדו בה קודם הירידה - לא היה צורך בכל הירידה. כדי שיגיעו לעלייה הנעלית יותר - למעלה מכפי שעמדו קודם הירידה - היה צורך בעוד רגע בגלות.

מטרת העיכוב

"ובדומה לזה הוא הביאור גם על אריכות הגלות הנוכחית, שהיא על דרך ה'ירוד ירדנו' שהיה בגלות מצרים... יהודים טוענים ומתחננים לצאת מהגלות בהקדם האפשרי. דיי בעצם הגלות של 'שכינתא בגלותא', וממילא בהימצאותם של בני ישראל בגלות. מדוע אם כן מעכבים אותם באריכות הגלות שכזו?!

"והביאור הוא כדלעיל: כל כוונת הגלות היא רק כדי שיגיעו לדרגה נעלית יותר מכפי שהיו קודם הגלות; כדי שיצאו ברכוש גדול; ולולא זאת לא הייתה כל הירידה. וכדי להגיע לעלייה זו יש לעכב יהודים עוד רגע בגלות, כדי שכאשר הם יצאו מהגלות, יהיה זה עם כל השלמות, בעלייה נעלית יותר מכפי שהייתה קודם הירידה".

סמכותית: "יש לנו על מה לשוחח, אולם אבקש ממך כי בכל עת שיחחנו לא תביט בי".

אהרן ישב כמשתוק והקשיב לדברי האיש, שהציג את עצמו בשם מרטיין. "אנו יודעים עליך הכול, ואת התשובות לכל שאלותיך תקבל, אך לא עכשיו", אמר. האיש אכן ידע עליו הכול. על היותו ראש הקהילה בגולימין ועל עסקיו בקזבלנקה. הוא אמר כי גם ראה את המרדף אחר הדף לפני שעה קלה...

אהרן היה המום, ואז קם האיש והשאיר על הספסל את כרטיס הביקור שלו. "אתה מוזמן לפגישה 'איתנו' ביום ראשון בעשר בבוקר", אמר ועזב את אהרן תוהה. הוא עיין בכרטיס הביקור. נכתב עליו 'חלקי חילוף לרכב'. מה לו ולזה?

המחשבות טרדו את אהרן כל השבת. ביום ראשון בבוקר התייצב בכתובת שקיבל. לפניו עמד בניין רחבי ידיים. עם כניסתו ראה נער שחרחר הרומז לו לעלות אחריו.

הוא נכנס לחדר גדול, שסביב קירותיו עמדו ארונות עמוסים בספרות רכב. איש לא נראה שם. פתאום זו אחד הארונות על צירו ונחשף פתח לחדר פנימי. שם המתינו לו מרטיין ועוד חבר, אך עכשיו קיבלו את פניו בחיבוק ובנשיקות.

השניים פתחו ארון ובו עמד ספר תורה. הם חבשו כיפות לראשם וביקשו ממנו להישבע בספר התורה כי ישמור בסוד את כל אשר ייאמר. אהרן סירב להישבע, בגלל חומרת השבועה בתפיסה ההלכתית, אך הצליח לשכנע אותם כי דיי בהבטחתו לשמור על סודיות.

השניים גילו לו כי הם שליחי המוסד הישראלי, ונשלחו למצוא אדם שיתאים לפעול לעלייתם החשאית והברחתם של יהודי הקהילות במרוקו לארץ ישראל. "בך מצאנו את האדם המתאים ביותר", אמרו לו.

אהרן קיבל עליו את התפקיד, ורתם למשימה את המשאיות שלו ואת כל מה שהיה לו. הוא גיבש תכנית פעולה שעליה נשלחו בכל שבוע כמה משפחות לאגדיר, בלי שהם עצמם ידעו כי משם הם עתידים לעלות לארץ. שם המתינו שבוע לקבלת מסמכים מזויפים, ואז עברו את הגבול בדרכם לארץ ישראל.

כך הצליח אהרן להעלות עשרות אלפי משפחות ארצה, עד שהתגלה סודו והוא נאלץ לברוח עם משפחתו. את דרכו בארץ החל בקריית גת.

(עלפי הספר 'בין אנשים כחולים'. תודה למחבר משה בריחן)

מצפה הילה שלא הכרתם

שבקצה היישוב עמד מוזנח. חוץ מיום הכיפורים לא נראה בו איש. לפני שבע שנים החל המפנה: "בא לכאן בחור צעיר מטעם 'קרן וולפסון' וסייע לנו בהקמת מניין. קיבלנו חדר במועדון היישוב והתחלנו לנסות לארגן מניין בשבת".

היישוב מצפה הילה נהפך בשנים האחרונות לשם נרדף לחייל החטוף גלעד שליט. עם שחרורו נתמלא היישוב הפסטורלי בגליל המערבי מאות צוותי תקשורת מהארץ ומהעולם. אך יש פן שלא סוקר: ההתעוררות הרוחנית שחלה ביישוב בשנים האחרונות.

התפילה נענתה

מקצת התושבים החלו לחשוש מהמגמה החדשה. ועד היישוב כינה אספת חירום. נראה היה שהכול נעצר. "אחד החברים שלנו ביקר באותם ימים בניו יורק ונשא תפילה בציון של הרבי מליובאוויטש", משחזר חורש. "הוא ביקש שזוכה להקים מניין קבוע. באותו שבוע הצלחנו לארגן מניין בתפילות השבת".

עדות קטנה לכך אפשר היה לראות במוצאי שמחת תורה האחרון. מאות מבני היישוב רקדו בהקפות השניות. בין הרוקדים והשמחים היה גם ששון חורש (58), גבאי בית הכנסת במצפה הילה. כמי שהחל את התחייה הרוחנית ביישוב היה מאושר לשמוח בהקפות השניות שנערכו זו הפעם הראשונה. "השמחה הוכיחה את החיבור של כולנו למסורת", הוא אומר.

חורש זורע

חורש גדל בבית מסורת. לפני כעשרים שנה עבר למצפה הילה, עם רעייתו וארבעת ילדיו. לאחר שנפטרו הוריו, בתוך חודש אחד, החל תהליך ההתקרבות שלו ליהדות. "בשנת האבל קיבלתי עליי כמה מצוות וכשעברה השנה הוספתי לקיימן", מספר חורש. דחיפה של ממש החלה עלידי בנו, שכיום הוא חסיד חב"ד. "במהלך שירותו בצבא הוא החל להתקרב וסחף אותי אחריו", אומר האב בחיך.

ככל שהתקרב יותר לעולם המסורת גילה עד כמה היישוב מנותק ממנה כמעט לגמרי. בית הכנסת

היישוב גדל וגם הפעילות היהודית. אבל הדובדבן שבקצפת, כפי שחורש מגדיר זאת, הוא פרוייקט ברה"מ. "כל ילד שמגיע לגיל מצוות משתתף בתכנית מיוחדת שבנינו", הוא מספר. "חברנו עדיאל מנחם עורך לו היכרות עם הסידור, התפילין, המזוזה, הטלית, הציצית, נטילת ידיים, קריאת שמע, עלייה לתורה, הפטרה ועוד. אנחנו פועלים באהבה ומתוך קירוב הלב. אין ילד שמגיע לגיל המצוות ואיננו משתתף בפרוייקט".

בונים ומתרחבים

בקרוב עומדים המתפללים במצפה הילה לעבור

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

מקובל לכבד בזה בני זוג שטרם נפקדו בילדים, סגולה לפקידה.

מנהג הוא שלא לכבד אישה בהריון ל'קוואטר'. הרבי מליובאוויטש הסביר שהדבר דומה למנהג שלא לקחת אישה הרה ל'שושבינה' בחופה, מכיוון שהעובר מגדיל את מציאות אימו בדרך כפורה נחשבת כשניים (ולכן ב'כפרות' היא צריכה כפרה בשביל שניים); ואין ממנים 'שושבינים' או 'קוואטר' אלא זוג שלם (או שושבינים כמה זוגות שלמים), בלי 'נספחים'.

נהגו שה'קוואטר' לובשים בגדי שבת, ויש נוהגים שהגבר מתעטף בטלית.

המחזיק את התינוק בשעת הברכה מחזירו לגבר ה'קוואטר', וזה מחזירו לידי האישה, והיא מוליכה אותו מצד צפון בית הכנסת, ומחזירה אותו לאימו.

מקורות: רמ"א י"ד רס"א, י"א. שערי הלכה ומנהגי י"ד סי' צ"ח. אוצר הבית (תשנ"ג) עמ' קפ"ו, רלא, וש"נ.

פינת ההלכה

'קוואטר' בברית

שאלה: מה תפקידו של ה'קוואטר' בברית מילה?

תשובה: נוהגים לעשות שליח להכניס את התינוק למקום המילה, והוא הנקרא בפי האשכנזים 'קוואטר'.

במקור זה היה תפקידו של הסנדק, אלא שבמשך הדורות חילקו את הסנדקאות לשני כיבודים: (א) הכנסתו למקום הברית (= 'קוואטר'). ויש שקראו לו 'סנדק קטן'). (ב) החזקתו בשעת המילה עצמה, שהיא עיקר הסנדקאות. והנהיגו לכבד בזה איש ואישה. האישה מביאה את התינוק עד פתח בית הכנסת או האולם ומוסרת אותו לאיש, והאיש מכניס אותו פנימה.

נהגו לכבד ל'קוואטר' בני זוג נשואים בלבד, אם כי אפשר לכבד אב ובתו או בן ואימו.

חורש בבית הכנסת, השבוע, ובידו ספר התניא שהודפס במצפה הילה

לביית כנסת חדש ומפואר. "כבר אין מקום בבית הכנסת הישן", אומר חורש. "מאז החלה בניית בית הכנסת החדש עברו כמה שנים ובינתיים הצטרפו עוד מתפללים, וככל הנראה נצטרך להרחיב גם אותו".

אף על פי שנעשה שומר מצוות לא חשב מעולם לעזוב את מצפה הילה. "קל מאוד לעבור למקום דתי, שבו יש שירותים דתיים נוחים, אבל העדפתי להישאר פה, כמו שהרבי אומר, שיהודי צריך לחוש שליחות ומחויבות גם ליהודי שני".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

חדש: סודות הגאולה

כל מה שצריך לדעת על הגאולה וביאת המשיח

דמותו של המשיח • תהליכי הגאולה • מה יהיה בימות המשיח • תחיית המתים • ועוד

ספר מרתק, מאיר עיניים, כתוב בסגנון קולח ובהיר, ניקוד מלא

להזמנות: טל' 1718-6041020

